

Valg. Majoriteten, synes mig, maatte især stemme for en saadan Fremgangsmaade.

Viceformanden: Den 4de Landsthingsmand for 2den Kreds har Ordet.

Vorgen: Jeg frasalder Ordet.

Viceformanden: Den 2den Landsthingsmand for 1ste Kreds har Ordet.

Madvig: Jeg er enig i, at Majoriteten, ligesom den afgjør enhver anden Sag, ogsaa skal vælge Formanden; men jeg troer ikke, at Majoritet og Minoritet i dette Tilfælde kunne opfattes paa samme Maade som ved andre Leiligheder, hvor de bestemmes efter visse Meningsforskjelligheder om de Gjenstande, som i Almindelighed blive at behandle i Thinget, eller, om man vil, efter Partier. Tvertimod synes jeg, at Formandsvalget er en Gjenstand, som det maa pusses bliver udenfor Partibetrægtningen; saa at Valget kan falde paa en Mand, som ikke er Partimand, og den ærede sidste Talex udtalte jo ogsaa, at det var den Forbring, man maatte gjøre; thi ellers kunde man, hvis det blev ved det Bestaaende, være udsat for at maatte beholde en Formand for en heel Samling, selv om han var en afgjort Partimand. Han gik altsaa ud fra den Forudsætning, at dette ikke burde være Tilfældet, hvad jeg ogsaa finder fuldkomment rigtigt, og jeg troer derfor, at man bør stille den Forbring til den Mand, der vælges til Formand, at han fra det Dieblif af sonderer sig saameget som muligt fra den Side, hvortil han hidtil har hørt, og overhovedet ikke længere hører til nogen Side i Salen; hans Opgave maa være at staae saa upartisk som mulig ligeoverfor Partiernes. Det er heller ikke paa nogen Maade givet, at Formanden skulde vedvarende kunne støtte sig til et Fleertal, i hvilket Tilfælde han da, som et æret Medlem i Nærheden af mig (Besøsel) bemærkede, maatte ophøre at være Formand og vige sin Plads, ligesom det heller ikke er givet, at der virkelig til enhver Tid findes en saadan Majoritet og Minoritet. Det kan være Tilfældet, saaledes som det for Dieblifket er, men det kan ogsaa

være og har været Tilfældet, at der slet ikke findes saadanne skarpt afsondrede Sider i Forsamlingen, men at derimod Medlemmerne grupper sig meget forskjelligt under de forskjellige Sager, som foresalde, og i saa Fald kan Formanden naturligtvis ikke bestemme sin Gaaen eller Bliven efter den Omstændighed, om han hører til Majoriteten eller Minoriteten, da der slet ikke er nogen kompakt Majoritet eller Minoritet. Foruden saadanne frie Grupperinger kan der ogsaa være en Opøsning i større og mindre Partier, som danne snart en Majoritet, snart en anden.

Der er af det ærede Medlem, som sidder foran mig (Besøsel), fremhævet et andet Punkt, hvori jeg ikke kan give ham Ret. Han sagde, at Formanden maatte træde fra, naar han ikke længere hørte til Majoriteten, idet han ikke kunde blive paa Formandspladsen, naar han fandt sig i Modsetning til den nye Majoritet i Henseende til formelle Spørgsmaal. Det kan jeg ikke indrømme; thi man kan overmaade godt i alle formelle Spørgsmaal være enig med Minoriteten, uagtet man i de reelle Spørgsmaal ikke hører til den. Vi have jo en Forretningsorden, som i det Hele taget med temmelig Sikkerhed fører os ud over de formelle Spørgsmaal, og der kan derfor kun overmaade sjældent blive Spørgsmaal om, med hvilken Side af Thinget Formanden staaer i størst Overeensstemmelse i Henseende til disse. Selv om altsaa Formanden med Hensyn til det Reelle hører til en vis Side i Salen, behøver han dog slet ikke at staae paa den samme Side med Hensyn til de reente formelle Spørgsmaal; angaaende Opfattelsen af enkelte tvivlsomme Tilfælde i Forretningsordenen. Jeg kunde anføre et Exempel derpaa, idet jeg, hvis jeg vilde gaae ind paa Enkeltheder, skulde kunne bevise, at det har truffet sig i denne Samling, at en Formand, som man dog vilde være tilbøielig til at henregne til Majoriteten, i et saadant formelt Spørgsmaal, hvorom der var nogen Tvivl, sluttede sig til den Side, man dengang betragtede som Minoritet; og jeg selv har jo endogsaa i dette Tilfælde været i Uovereensstemmelse med den ærede Formand, som man maastee dog vilde være tilbøielig til at regne til den Side, hvortil jeg hører, og de